

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 02 kwietnia 2025 r.

WK-IV.431.1.40.2024

Pan

Sylwester Różycki

Wójt Gminy Orońsko

Urząd Gminy w Orońsku

ul. Szkolna 8

26-505 Orońsko

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Justyna Pałka oraz Maciej Sukiennik – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 18 listopada do 13 grudnia 2024 r.³ kontrolę problemową w Gminie Orońsko z siedzibą Urzędu Gminy w Orońsku pod adresem ul. Szkolna 8, 26-505 Orońsko.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej przeznaczonych na realizację zadania w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 – edycja 2023 (moduł II).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. z uwzględnieniem zdarzeń wcześniejszych/późniejszych, o ile miały wpływ na kontrolowaną działalność.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) – dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224) – dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej.

³ Zgodnie z zawiadomieniem o kontroli z 5 listopada 2024 r. czynności kontrolne planowane były w terminie od 18 do 29 listopada 2024 r. Pismem z dnia 28 listopada 2024 r. czynności kontrolne zostały przedłużone do 13 grudnia 2024 r.

Kontakt:

telefon: (+48) 22 695 69 95

adres e-mail: info@mazowieckie.pl

strona www: www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Adresy do doręczeń:

plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa

ePUAP: /t6j4ljd68r/skrytka

e-doręczenia: AE:PL-96129-72086-CJUVW-29

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 14 marca 2025 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania

Program „Senior+” na lata 2021-2025 (dalej Program), realizuje założenia *Polityki społecznej wobec osób starszych 2030. BEZPIECZEŃSTWO – UCZESTNICTWO – SOLIDARNOŚĆ*, który został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 26 października 2018 r.⁴.

Gmina Orońsko (dalej Gmina) jest z mocy prawa wspólnotą samorządową, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym⁵ oraz Statut Gminy⁶, a jej obsługę na podstawie Regulaminu Organizacyjnego⁷ zapewnia Urząd Gminy w Orońsku (dalej Urząd).

[Akta kontroli str.: 108-201]

Gmina przystąpiła do Programu, ubiegając się o środki finansowe w ramach Modułu II, z przeznaczeniem na zapewnienie funkcjonowania ośrodka wsparcia, utworzonego w ramach Modułu I we wcześniejszej edycji Programu.

W ramach Programu zadanie własne Gminy, określone w art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej⁸ tj. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki, a także w art. 21 pkt 5 ww. ustawy tj. organizowanie i prowadzenie regionalnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, realizowano w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Orońsku (dalej GOPS lub Ośrodek).

Podstawą funkcjonowania GOPS jest m.in. statut, przyjęty Uchwałą Nr LXIII/313/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 września 2022 r. w sprawie nadania Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku⁹, który zgodnie z § 4 ust. 1 określa, że Ośrodek działa m.in. na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

⁴ Uchwała Rady Ministrów nr 161 z dnia 26 października 2018 r. w sprawie przyjęcia dokumentu *Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. BEZPIECZEŃSTWO-UCZESTNICTWO-SOLIDARNOŚĆ* (M.P. 2018 poz. 1169).

⁵ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.).

⁶ Uchwała Nr VII/38/2019 Rady Gminy w Orońsku z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Statutu Gminy Orońsko.

⁷ Zarządzenie Nr 13/2020 Wójta Gminy Orońsko z dnia 6 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Orońsku. Regulamin został zmieniony Zarządzeniem Nr 105/2022 Wójta Gminy Orońsko z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy w Orońsku. Od dnia 4 marca 2024 r. obowiązuje Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 26/2024 Wójta Gminy Orońsko z dnia 4 marca 2024 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Orońsku.

⁸ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) – dalej ustawa o pomocy społecznej.

⁹ Statut został zmieniony Uchwałą Nr VI/37/2024 Rady Gminy Orońsko z dnia 9 września 2024 r. w sprawie zmian w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku.

Zakres działania i zadania Ośrodka oraz organizację wewnętrzną i zasady funkcjonowania określa *Regulamin Organizacyjny GOPS*¹⁰.

W strukturze organizacyjnej GOPS wyodrębniono ośrodek wsparcia – Klub Senior+ w Orońsku¹¹ (dalej Klub Senior+).

Osobami odpowiedzialnymi za realizację zadania zgodnie z *Regulaminem Organizacyjnym GOPS* były:

- Kierownik GOPS m.in. w zakresie organizacji pracy Ośrodka, ustalenia podziału obowiązków między pracowników, koordynowania i nadzorowania ich pracy, dysponowania i nadzorowania środkami finansowymi określonymi w planie finansowym,
- Kierownik Klubu Senior+ m.in. w zakresie kierowania, prowadzenia i nadzoru nad bieżącą działalnością Klubu Senior+, realizacji programu działalności Klubu Senior+, prowadzenia dokumentacji Klubu w szczególności regulaminów, list obecności, dokumentacji uczestników Klubu oraz osób prowadzących zajęcia, koordynacji spotkań i zajęć dla seniorów.

Realizacja kontrolowanego zadania w Gminie prowadzona była przez:

- Skarbnika Gminy – w zakresie m.in. nadzorowania prawidłowej realizacji budżetu Gminy, prowadzenia rachunkowości i gospodarki finansowej Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych, nadzorowania i kontrolowania jednostek organizacyjnych Gminy,
- Referat Finansowy – stanowisko do spraw obsługi finansowej GOPS i jednostek oświatowych – w zakresie m.in. obsługi księgowej, zatwierdzania pod względem formalno-rachunkowym dokumentów finansowych.

[Akta kontroli str.: 133-201,202-228, 258-259]

Zarządzeniem Nr 39/2022 Wójta Gminy Orońsko z dnia 18 maja 2022 r. w sprawie: *wprowadzenia polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy w Orońsku* została wprowadzona polityka rachunkowości dla Gminy i jednostek obsługiwanych, w tym m.in. GOPS¹².

[Akta kontroli: str. 290-311]

II. W zakresie finansowania zadania

Wydział Finansów i Budżetu MUW w Warszawie (dalej WFiB MUW) pismem znak WF-I.3112.17.20.2023 z dnia 22 maja 2023 r. poinformował Gminę, że decyzją Wojewody Mazowieckiego nr 58 z dnia 15 maja 2023 r. zostały zwiększone plany dotacji celowych

¹⁰ Zarządzenie Nr 7/2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku z dnia 1 września 2021 r. w sprawie *nadania Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku* zmienione Zarządzeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku nr 12/2021 z dnia 30 grudnia 2021 r.

¹¹ Na podstawie § 12 ust. 7 Regulaminu Organizacyjnego GOPS, wprowadzono Klub Senior+ do struktury Ośrodka.

¹² W okresie objętym kontrolą wprowadzono politykę rachunkowości m.in. dla GOPS – Zarządzenie Nr 117/2023 Wójta Gminy Orońsko z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie: *wprowadzenia polityki rachunkowości dla jednostek obsługiwanych*.

dla jednostek samorządu terytorialnego w dziale 852 *Pomoc społeczna* (dalej 852) rozdział *Pozostała działalność* (dalej rozdział 85295) § 2030 *Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)* (dalej § 2030), w tym dla Gminy Orońsko do kwoty **57 600,00 zł**.

Wysokość dotacji przeznaczonej na realizację zadania, ustalono w oparciu o ofertę nr 831/2023/Senior+¹³ realizacji zadania, złożoną do MUW w Warszawie przez Gminę Orońsko w dniu 5 stycznia 2023 r. w otwartym konkursie ofert ogłoszonym przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w dniu 21 listopada 2022 r.¹⁴.

Wójt Gminy Orońsko złożył w dniu 27 marca 2023 r. oświadczenie o przyjęciu dotacji z budżetu Państwa w ramach działu 852 rozdziale 85295 § 2030 w kwocie 57 600,00 zł oraz o przystąpieniu do realizacji zadania.

[Akta kontroli str.: 470-507, 526-529]

Wojewoda Mazowiecki dnia 6 czerwca 2023 r. zawarł z Gminą umowę Nr 62/MII/2023 o dofinansowaniu zadania realizowanego w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, edycja 2023 Moduł II „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu/Klubu „Senior+” (dalej umowa)¹⁵. Przedmiotem powyższej umowy (§ 3 ust. 1 umowy) było przekazanie kwoty dotacji w wysokości **57 600,00 zł** w ramach działu 852 rozdział 85295 § 2030¹⁶ na realizację zadania publicznego w zakresie i na warunkach określonych w przedmiotowej umowie (dalej zadanie).

Całkowity koszt zadania publicznego stanowił sumę kwoty dotacji w wysokości 57 600,00 zł oraz środków finansowych własnych w wysokości 92 092,44 zł i wyniósł **149 692,44 zł**.

Gmina (Zleceniobiorca) zgodnie z umową zobowiązała się realizując zadanie m.in. do:

- zachowania procentowego udziału dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego w wysokości nie większej niż 38,48% (§ 4 ust. 1 umowy),
- prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego (§ 5 ust. 1 umowy),
- zachowania dopuszczalnych przesunięć pomiędzy poszczególnymi przewidywanymi kategoriami kosztów, pokrywanymi z dotacji i ujętymi w kosztorysie do 10% wartości przewidywanych kosztów całkowitych danej kategorii (§ 2 ust. 4 umowy).

[Akta kontroli str.: 508-525]

¹³ Dokonano aktualizacji ww. oferty: nr 831-2/2023/Senior+ w dniu 1 lutego 2023 r., nr 831-3/2023/Senior+ w dniu 4 kwietnia 2023 r.

¹⁴ Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ogłosiło w dniu 21 listopada 2022 r. nabór ofert w konkursie edycji 2023 Programu Wieloletniego "Senior+" na lata 2021-2025. Warunkiem uzyskania dotacji było złożenie do właściwego urzędu wojewódzkiego oferty w terminie od 21 listopada 2022 r. do 5 stycznia 2023 r. do godz. 16.00 – <https://www.gov.pl/web/rodzina/ogloszenie-o-otwartym-konkursie-ofert-w-ramach-programu-wieloletniego-senior-na-lata-2021-2025-edycja-2023>.

¹⁵ Umowę aneksowano w dniu 23 października 2023 r. (Aneks nr 1). Aneks dotyczył zmiany limitu z 50% na 30% w zakresie frekwencji w ośrodku pozwalającym na dofinansowanie liczby utrzymywanych miejsc.

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji.

Przyznaną dotację wprowadzono do budżetu Gminy na 2023 r. na podstawie Zarządzenia Nr 35/2023 Wójta Gminy Orońsko z dnia 30 maja 2023 r. w sprawie zmiany w planie dochodów i planie wydatków Gminy Orońsko na 2023 rok oraz zmiany w planie finansowym zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst odrębnymi ustawami w rozdziale 85295, zwiększając plan dochodów na dofinansowanie zadań własnych w § 2030¹⁷ o kwotę **57 600,00 zł** oraz zwiększając w rozdziale 85295 plan wydatków.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w rozdziale 85295 ustalono ostateczny plan wydatków w wysokości 631 443,67 zł¹⁸, w tym w ramach kontrolowanego zadania ostateczny plan wydatków z dotacji w kwocie 57 600,00 zł jn.:

- § 4010 – *Wynagrodzenia osobowe pracowników* (dalej § 4010) – 26 144,52 zł,
- § 4110 – *Składki na ubezpieczenie społeczne* (dalej § 4110) – 4 687,71 zł,
- § 4120 – *Składki na Fundusz Pracy oraz Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych* (dalej § 4120) – 640,65 zł,
- § 4170 – *Wynagrodzenia bezosobowe* (dalej § 4170) – 560,00 zł,
- § 4210 – *Zakup materiałów i wyposażenia* (dalej § 4210) – 2 100,00 zł,
- § 4220 – *Zakup środków żywności* (dalej § 4220) – 8 950,00 zł,
- § 4300 – *Zakup usług pozostałych* (dalej § 4300) – 14 435,12 zł,
- § 4430 – *Różne opłaty i składki* (dalej § 4430) – 82,00 zł.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji na realizację kontrolowanego zadania w 2023 r. przyznanego przez Wojewodę Mazowieckiego do budżetu Gminy i ustalono, że przyznana dotacja oraz jej zmiany ujmowane były w planie dochodów i wydatków w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej, tym samym jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli str.: 530-584]

Na podstawie ewidencji księgowej Gminy (Organu)¹⁹ oraz wyciągu bankowego (WB nr 115/2023) ustalono, że Gmina otrzymała dotację w dniu 15 czerwca 2023 r. w rozdziale 85295 w § 2030 w kwocie 57 600,00 zł na rachunek bieżący²⁰ wskazany w § 3 ust. 1 umowy.

¹⁷ Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych).

¹⁸ Plan wydatków w rozdziale 85295 zawierał zbiorcze dane dla ww. rozdziału, w tym również w ramach kontrolowanego zadania.

¹⁹ Strona Wn konta 133-00-01 – *Rachunek bieżący budżetu/ogólny/podstawowe*, strona Ma konta 901-00-00-85295-2030 – *Dochody budżetu/ogólny/Urząd Gminy/ Pozostała działalność/ Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących*.

²⁰ Rachunek bankowy nr 04 9115 0002 0020 0200 0244 0002.

Zgodnie z ewidencją księgową²¹ Gmina przekazała środki z dotacji do GOPS w 3 transzach:

- 50 000,00 zł w dniu 17 sierpnia 2023 r. (WB nr 159/2023),
- 5 000,00 zł w dniu 25 września 2023 r. (WB nr 186/2023),
- 3 000,00 zł²² w dniu 27 października 2023 r. (WB nr 211/2023).

GOPS otrzymane środki z dotacji zaewidencjonował:

- strona Wn konta 130 – *Rachunek bieżący jednostki*,
- strona Ma konta 223 – *Rozliczenie wydatków budżetowych*.

[Akta kontroli str.: 602-624]

III. W zakresie wydatków będących podstawą wykorzystania dotacji oraz ich ewidencji

Jak wynika z przedstawionych przez GOPS ewidencji księgowych, oraz wyjaśnienia dotyczącego wykonania wydatków z dnia 28 listopada 2024 r.²³, przyznanej dotację w wysokości **57 600,00 zł** wykorzystano w kwocie **56 867,03 zł** na funkcjonowanie i utrzymanie Klubu Senior+ w Orońsku.

Gmina na realizację zadania, poniosła wydatki ze środków własnych w wysokości ogółem **104 951,21 zł**.

Wydatki poniesione ze środków dotacji oraz środków własnych na realizację zadania, wykazane w ewidencji księgowej, wyniosły ogółem **161 818,24 zł**, w tym ze środków dotacji **56 867,03 zł** w §§ klasyfikacji budżetowej j.n.:

- § 4010²⁴ – 26 144,52 zł,
- § 4110²⁵ – 4 687,71 zł,
- § 4120²⁶ – 640,65 zł,

²¹ Strona Wn konta 223-00-02 – *Rozliczenie wydatków budżetowych/ ogólny / GOPS*, strona Ma konta 133-00-01 – *Rachunek bieżący budżetu/ ogólny / podstawowe*.

²² Środki dotacji zostały przekazane wraz z środkami własnymi na bieżące wydatki.

²³ Na podstawie wyjaśnienia z dnia 28 listopada 2024 r. Księgowego GOPS w Orońsku ustalono, że na koncie 130 z wykonania wydatków ze środków własnych widnieje kwota 95 134,31 zł, z czego należy wyłączyć kwotę 4 218,01 dotyczącą wynagrodzenia rocznego pracowników oraz należy ująć kwotę 14 034,91 zł dotyczącą wynagrodzeń dla opiekuna Klubu Senior+, która została zaklasyfikowana w rozdziale 85219. Ostatecznie kwota wydatków ujęta na koncie 130 ze środków własnych wyniosła 104 951,21 zł.

²⁴ Ww. paragraf obejmuje wynagrodzenie netto, składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz zaliczki na podatek dochodowy Kierownika oraz pracownika Klubu Senior+.

Wynagrodzenia wypłacono zgodnie z:

- Zarządzeniem Nr 10/2020 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku z dnia 24 września 2020 r. w sprawie *ustalenia Regulaminem wynagradzania pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku* (dalej Regulamin wynagradzania pracowników GOPS) ze zmianą wprowadzoną Zarządzeniem Nr 5/2021 z dnia 19 lipca 2021 r. w sprawie *zmiany Regulaminu wynagradzania pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku*,
- umowami o pracę Kierownika Klubu Senior+ z dnia 15 lipca 2022 r. i Opiekuna w Klubie Senior+ z dnia 9 listopada 2022 r. i z dnia 20 września 2023 r.,
- listami płac za 2023 r.

²⁵ Wydatki obejmują składki na ubezpieczenia społeczne dotyczące Kierownika i pracownika Senior+ poniesione przez pracodawcę.

²⁶ Wydatki obejmują składki na Fundusz Pracy dotyczące Kierownika i pracownika Senior+ poniesione przez pracodawcę.

- § 4170²⁷ – 560,00 zł,
- § 4210²⁸ – 2 083,11 zł,
- § 4220²⁹ – 8 534,97 zł,
- § 4300³⁰ – 14 159,71 zł,
- § 4430³¹ – 56,36 zł,

co stanowi 35,14% całkowitych kosztów zadania publicznego.

Pozostałe wydatki zostały poniesione zgodnie z prowadzoną ewidencją księgową ze środków własnych w kwocie **104 951,21 zł**.

W Części II – *Sprawozdania z wykonania zadania publicznego* (dalej sprawozdanie), koszt całkowity realizacji zadania publicznego wyniósł **156 103,14 zł**, w tym środki z dotacji 55 990,35 zł oraz środki własne 100 112,79 zł.

Natomiast zgodnie z ustaleniami dokonanymi podczas kontroli w wyniku analizy dokumentów księgowych zawierających w opisie dokumentu informacje z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta – kwota środków poniesionych w ramach realizacji zadania wyniosła ogółem **161 410,34 zł³²**, w tym środki z dotacji 57 831,38 zł oraz środki własne 103 579,03 zł.

Ustalono, iż powstałe rozbieżności pomiędzy kwotą wykorzystanych środków wynikającą z ewidencji księgowej, sprawozdania a kwotą środków wskazaną w opisie dokumentów spowodowane były m.in. zmianą w opisie dokumentów księgowych proporcji w wydatkowanych środkach z dotacji oraz środkach własnych, przeksięgowaniami a także nieuwzględnieniem w sprawozdaniu wszystkich dowodów księgowych okazanych podczas

²⁷ Wydatki dotyczą zajęć/warsztatów plastycznych z uczestnikami Klubu Senior+ realizowanych na podstawie umowy zlecenia Nr 1/2023 z dnia 10 maja 2023 r. prowadzonych od dnia 22 maja do 30 czerwca 2023 r. w wymiarze – 2 godziny miesięcznie (stawka godzinowa 280,00 zł brutto).

²⁸ Wydatki dotyczyły m.in. zakupu: materiałów do prowadzonych zajęć, wyposażenia niezbędnego do funkcjonowania Klubu, materiałów biurowych, środków czystości, artykułów przemysłowych, upominków okolicznościowych dla seniorów.

²⁹ Wydatki dotyczyły zakupu produktów żywnościowych na zajęcia kulinarne, spotkania okolicznościowe oraz podczas wyjazdów.

³⁰ Wydatki dotyczyły zakupu usług m.in.:

- prowadzenia zajęć z aerobiku na podstawie porozumień zawartych pomiędzy usługodawcą a Kierownikiem GOPS z dnia: 2 stycznia, 7 sierpnia 2023 r. Zgodnie z porozumieniami ustalono miesięczną zapłatę za wykonane usługi w wysokości 500,00 zł za zajęcia odbywające się raz w tygodniu.
- prowadzenia warsztatów ceramicznych i plastycznych na podstawie Porozumienia zawartego w dniu 23 lutego 2022 r. ze specjalistą od warsztatów ceramicznych i plastycznych. Stawka za zajęcia od jednego uczestnika wynosiła od 15 do 20 zł.
- prowadzenia zajęć z aqua aerobiku z instruktorem w basenie na podstawie porozumienia zawartego dnia 24 października 2023 r. Kwota łącznego wynagrodzenia za przeprowadzenie zajęć w trzech terminach wyniosła do 1050,00 zł, a także wydatki związane z wyjazdem seniorów do Ćmielowa, Szaflar, Polańczyka/Solina, bilety wstępu do teatru, usługi transportu, usługi gastronomiczne.

³¹ Wydatki dotyczyły zakupu ubezpieczenia w ramach zaplanowanych wyjazdów uczestników Klubu Senior+.

³² Różnica pomiędzy ogólną kwotą wydatków a sumą kwot środków z dotacji i środków własnych w kwocie 0,07 zł wynika z nieprawidłowego podziału ww. środków wskazanego w opisie dokumentu księgowego nr 99/2023 z dnia 1 marca 2023 r. na kwotę 612,10 zł, z czego wskazano: dotacja 235,56 zł oraz środki własne 376,61 zł.

czynności kontrolnych w jednostce. Powstałe rozbieżności zostały przedstawione w zestawieniach tabelarycznych sporządzonych w toku kontroli.
Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył w dniu 9 grudnia 2024 r. Kierownik Klubu Senior+.

W celu ustalenia prawidłowości wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej oraz środków własnych przeznaczonych na realizację zadania do rozliczenia wydatków przyjęto ewidencje księgowe wydatków, potwierdzające wykorzystanie dotacji w kwocie 56 867,03 zł

Zgodnie z § 4 ust. 1 Umowy z Wojewodą, procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania został zachowany i wyniósł nie więcej niż 38,48%.

[Akta kontroli str.: 508-525, 605-109, 625-1361, 1574-1603]

Gmina wykonała zadanie i wykorzystała dotację w kwocie 56 867,03 zł w terminie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. (§ 2 ust.1 umowy).

Kwotę niewydatkowanej dotacji w wysokości 732,97 zł Gmina zwróciła na rachunek bankowy MUW w dniu 15 stycznia 2024 r. (WB Nr 10/2024)³³.

[Akta kontroli str.: 508-525, 605-609, 625-1378]

Zgodnie z zawartą w dniu 28 lipca 2022 r. umową nr 2000244 na obsługę bankową Gminy Orońsko³⁴, oprocentowanie środków pieniężnych z dotacji zgromadzonych na rachunku bieżącym (§ 3 ust. 1 Umowy z Wojewodą) na dzień zawarcia umowy z bankiem wskazano w załączniku nr 2 § 1 ust. 2, tj. wg zmiennej stopy procentowej, która wynosić będzie WIBID O/N – stała marża banku 4,00 p.p.

Zgodnie z zawartą w dniu 28 lipca 2022 r. umową nr 2062550 na obsługę bankową GOPS w Orońsku³⁵, oprocentowanie środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bieżącym, na który przekazywane były przez Gminę środki z dotacji – na dzień zawarcia umowy z bankiem wskazano w załączniku nr 1 § 1 tj. wg zmiennej stopy procentowej, która wynosić będzie WIBID O/N – minus marża stała banku 5,00 p.p.

Podczas trwania czynności kontrolnych Gmina oraz GOPS dokonały wyliczenia odsetek uzyskanych od środków z dotacji przekazanych przez MUW w łącznej wysokości 328,12 zł, w tym:

³³ Gmina przekazała 15 stycznia 2024 r. (wb nr 10/2024) kwotę 2 623,10 zł tytułem niewykorzystanej dotacji. Pismem z dnia 9 lutego 2024 r. Gmina Orońsko wystąpiła do MUW o rozksięgowanie przesłanego przelewu dotyczącego ww. zwrotu wskazując prawidłową kwotę zwrotu niewykorzystanej dotacji w wysokości 732,97 zł. Ponadto Gmina wskazała aby pozostała kwota w wysokości 1 890,13 zł zwrócić na konto Gminy wskazane w niniejszym piśmie. Kwota 1 890,13 zł została zwrócona przez MUW na konto Gminy 12 lutego 2024 r. (wb nr 30/2024).

³⁴ Umowa zawarta pomiędzy Bankiem Spółdzielczym Rzemiosła w Radomiu ul. Waryńskiego 2, 26-600 Radom a Gminą Orońsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Orońsko.

³⁵ Umowa pomiędzy Bankiem Spółdzielczym Rzemiosła w Radomiu ul. Waryńskiego 2, 26-600 Radom a GOPS w Orońsku, reprezentowanym przez Kierownika GOPS w Orońsku.

- z tytułu oprocentowania rachunku bankowego Gminy, na który wpływała dotacja – 265,58 zł,
- z tytułu oprocentowania rachunku bankowego GOPS, na który Gmina przekazywała środki dotacji – 62,54 zł.

W czasie trwania czynności kontrolnych, tj. w dniu 11 grudnia 2024 r. (Wb nr 227/2024 dokonano przekazania ww. odsetek do MUW.

[Akta kontroli str.: 585-601, 1379-1389]

Zarówno Gmina jak i GOPS nie dokonywały lokaty wolnych środków otrzymanych z dotacji, co zostało potwierdzone oświadczeniami Wójta Gminy Orońsko oraz Kierownika GOPS w Orońsku z dnia 25 listopada 2024 r.

[Akta kontroli str.: 1577-1578]

Środki z dotacji wykorzystane zostały zgodnie z *Ofertą realizacji zadania* w brzmieniu wynikającym z jej korekty Nr 831-3/2023/Senior+ z dnia 4 kwietnia 2023 r., zawierającą plan i harmonogram działań na 2023 r., stanowiącą załącznik nr 1 do Umowy.

Nie stwierdzono przypadków przeznaczenia dotacji na inne cele niż określone w ofercie.

W toku kontroli ustalono, że w kategorii I kosztów wykazanych w sprawozdaniu, wykonanie wydatków było mniejsze od zaplanowanych w kosztorysie oferty o 1 609, 65 zł, kwota zwrotu niewykorzystanych środków do MUW wyniosła 732,97 zł, natomiast różnica pomiędzy ww. kwotami, tj. w wysokości 876,68 zł nie została wykazana w sprawozdaniu, jako zwiększenie kosztów w innych pozycjach kosztów w kategorii II. Zgodnie z regulacją zawartą w § 2 ust. 4 Umowy: *„Dopuszczalne są przesunięcia pomiędzy poszczególnymi przewidywanymi kategoriami kosztów pokrywanymi z dotacji i ujętymi w kosztorysie, do 10% wartości przewidywanych kosztów całkowitych danej kategorii. Zleceniodawca ma obowiązek uprzedniego informowania Zleceniodawcy o przesunięciach pomiędzy kategoriami kosztów, a także ich uzasadnienia”*. Ustalono w toku kontroli, że ww. przesunięcia nie przekroczyły 10% wartości przewidywanych kosztów całkowitych danej kategorii.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył w dniu 9 grudnia 2024 r. Kierownik Klubu Senior+, informując, że rozbieżności pomiędzy sprawozdaniem, ewidencją księgową i dokumentacją księgową związane były m.in. z przeksięgowaniami, dotyczącymi konieczności zachowania procentowego udziału wykorzystania środków z dotacji w stosunku do środków własnych w poszczególnych kategoriach oraz, że ostatnie przeksięgowania nastąpiły w dniach 28 i 31 grudnia 2023 r.

[Akta kontroli str.: 470-525, 625-1361, 1390-1573, 1585]

Zgodnie ze *Sprawozdaniem z wykonania zadania publicznego* (dalej *Sprawozdanie*) oraz przedłożonymi kontrolującym listami obecności uczestników Klubu Senior+ w 2023 r., stwierdzono, że utrzymano miesięczną frekwencję w ośrodku na poziomie pozwalającym na dofinansowanie 30 utrzymywanych miejsc (§ 2 ust. 11 umowy w brzmieniu obowiązującym na podstawie Aneksu nr 1 do umowy).

Wydatki klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie klasyfikacji budżetowej³⁶, poza wynagrodzeniem oraz składnikami wynagrodzenia opiekunki zatrudnionej w Klubie Senior+ w wysokości 10 768,71 zł w zakresie środków własnych, które zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Księgowego GOPS z dnia 28 listopada 2024 r.:

„(...) zostało zaksięgowane w rozdziale 85219 Pomoc Społeczna, ponieważ opiekun Klubu Senior+ Pani (...) była zatrudniona w GOPS jako pomoc społeczna i tak został nadany jej kod konta kosztów (00-00-85219) wg klasyfikacji budżetowej w programie płacowym, według którego dokonywano automatycznej dekretacji na kontach kosztów, według przypisanej klasyfikacji budżetowej”.

GOPS prowadził ewidencję wydatków z dotacji oraz środków własnych, poza przypadkiem opisanym powyżej w rozdziale 85295 klasyfikacji budżetowej po stronie Ma konta 130 – *Rachunek bieżący jednostki* i w korespondencji z kontami:

- 201 – *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami,*
- 225 – *Rozrachunki z budżetami,*
- 229 – *Pozostałe rozrachunki publicznoprawne,*
- 231 – *Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń,*
- 234 – *Pozostałe rozrachunki z pracownikami,*
- 240 – *Pozostałe rozrachunki.*

Dla środków otrzymanych na realizację zadania, Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową dochodów, a GOPS szczegółową ewidencję wydatków, które umożliwiały identyfikację poszczególnych operacji księgowych, wynikających z dowodów źródłowych (§ 5 ust. 1 Umowy). Ewidencja księgowa Gminy oraz GOPS w zakresie otrzymanych środków na realizację zadania były prowadzone zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości³⁷ w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

Kontroli poddano 100 % dowodów księgowych, będących podstawą dokonanych wydatków ze środków dotacji. Stwierdzono, że dowody księgowe spełniały wymogi określone

³⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie klasyfikacji budżetowej.

³⁷ Zarządzeniem Nr 39/2022 Wójta Gminy Orońsko z dnia 18 maja 2022 r. w sprawie: *wprowadzenia polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy w Orońsku* została wprowadzona polityka rachunkowości dla Gminy i jednostek obsługiwanych, w tym dla GOPS. W okresie objętym kontrolą wprowadzono politykę rachunkowości m.in. dla GOPS – Zarządzenie Nr 117/2023 Wójta Gminy Orońsko z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie: *wprowadzenia polityki rachunkowości dla jednostek obsługiwanych.*

w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości³⁸. Wydatki opłacono terminowo w kwocie wynikającej z dokumentów księgowych, które zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym, ponadto zawierały źródło finansowania oraz zostały zatwierdzenie do wypłaty przez Kierownika GOPS.

Stwierdzono, iż na odwrócie dowodów księgowych zgodnie z wymogiem zawartym w § 5 ust. 3 Umowy dokonywano opisu zawierającego informacje: z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta. W wyniku analizy opisów widniejących na dokumentach księgowych ustalono, rozbieżności przy wskazywaniu z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta, w konsekwencji czego powstały rozbieżności pomiędzy kwotą wykorzystanych środków wynikającą z ewidencji księgowej, sprawozdania a kwotą środków wskazaną w opisie dokumentów. Powstałe rozbieżności zostały przedstawione w zestawieniach tabelarycznych sporządzonych w toku kontroli³⁹.

[Akta kontroli str.: 470-525, 625-1571, 1585]

IV. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania

Gmina złożyła *Sprawozdanie* do WRPS MUW 29 stycznia 2024 r., według wzoru stanowiącego załącznik do ogłoszenia otwartego konkursu ofert w ramach Programu Senior+ na lata 2021-2025 z zachowaniem terminu określonego w § 9 ust. 1 Umowy.

Pismem znak WRPS-I.946.4.60.2023.IL z dnia 6 marca 2024 r. MUW wezwał do korekty sprawozdania, która została złożona w dniu 12 marca 2024 r. Pismem znak WRPS-I.946.4.60.2023.IL z dnia 19 marca 2024 r. Wojewoda zaakceptował sprawozdanie.

W Części II – *Sprawozdania z wykonania wydatków*, koszt całkowity realizacji zadania publicznego wyniósł **156 103,14 zł**, w tym środki z dotacji 55 990,35 zł oraz środki własne 100 112,79 zł⁴⁰.

Zgodnie z przedstawionymi ewidencjami księgowymi zadania oraz wyjaśnieniem dotyczącym wykonania wydatków z 28 listopada 2024 r. kwota środków poniesionych w ramach realizacji zadania wyniosła ogółem **161 818,24 zł**, w tym środki z dotacji 56 867,03 zł oraz środki własne 104 951,21 zł.

Natomiast zgodnie z ustaleniami dokonanymi podczas kontroli w wyniku analizy dokumentów księgowych kwota środków poniesionych w ramach realizacji zadania wyniosła ogółem **161 410,34 zł**, w tym środki z dotacji 57 831,38 zł oraz środki własne 103 579,04 zł.

[Akta kontroli str.: 625-1361, 1390-1423]

³⁸ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

³⁹ Wyjaśnienie Kierownika Klubu Senior+ z dnia 9 grudnia 2024 r.

⁴⁰ Wyjaśnienie Kierownika Senior+ z dnia 22 listopada 2024 r.

Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-27S z *wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego* sporządzone przez Gminę w części dotyczącej rozdziału 85295 § 2030 klasyfikacji budżetowej były zgodne z zapisami w ewidencji księgowej, tj. dochody wykonane (kolumna nr 7) wyniosły 56 867,03 zł.

Dane wykazane przez Gminę w rozdziale 85295 w części dotyczącej realizacji Programu w sprawozdaniu Rb-28S z *wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego* za 2023 rok zawierały się w kwotach zbiorczych⁴¹.

Ww. sprawozdania budżetowe zostały przekazane przez Gminę 20 lutego 2024 r.⁴², tj. z zachowaniem terminu określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴³.

[Akta kontroli str.: 625-1361, 1424-1573]

V. W zakresie prowadzenia Klubu Senior+

Klub Senior+ został utworzony na podstawie Uchwały Nr XXXIV/167/2020 Rady Gminy w Orońsku z dnia 17 listopada 2020 r. w *sprawie utworzenia ośrodka wsparcia Klub „Senior+” na terenie Gminy Orońsko*⁴⁴.

Zakres działania i zadania Klubu Senior+ oraz organizację wewnętrzną i zasady funkcjonowania określa Regulamin wprowadzony Zarządzeniem Nr 6/2021 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku z dnia 1 września 2021 r. w *sprawie wprowadzenia Regulaminu Klubu Senior+ w Orońsku*⁴⁵.

Szczegółowe warunki odpłatności za pobyt w Klubie Senior + zostały uregulowane w Uchwale Nr XLII/210/2021 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 kwietnia 2021 r. w *sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Klubie Senior+ w Orońsku*.

Zgodnie z przeprowadzonymi oględzinami w dniu 18 listopada 2024 r. w obecności Kierownika Klubu Senior+, potwierdzono działalność Klubu Senior+ – protokół oględzin stanowi akta kontroli.

[Akta kontroli str.: 84-87, 258-289]

⁴¹ Sprawozdania Gminy zostały sporządzone w rozdziale 85295 na podstawie złożonego sprawozdania jednostkowego Rb-28S GOPS, które zawierało zbiorcze dane dla ww. rozdziału, w tym również w ramach kontrolowanego zadania.

⁴² Korekty do ww. sprawozdań zostały złożone: do sprawozdania Rb-27S – korekta nr 1 - 28 lutego 2024 r., korekta nr 2 – 27 czerwca 2024 r.; do sprawozdania Rb-28S – korekta nr 1 została złożona 29 marca 2024 r. i korekta nr 2 została złożona 27 czerwca 2024 r.

⁴³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 454) – załącznik nr 41 *Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego*.

⁴⁴ Uchwała została zmieniona Uchwałą Nr XLII/209/2021 Rady Gminy w Orońsku z dnia 20 kwietnia 2021 r. Rady Gminy w Orońsku w *sprawie zmiany Uchwały Nr XXXIV/167/2020 Rady Gminy w Orońsku z dnia 17 listopada 2020 r. w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia „Klub Senior+” na terenie Gminy Orońsko*.

⁴⁵ Regulamin został zmieniony Zarządzeniem Nr GOPS/4a/2023 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 16 października 2023 r.

Podsumowując wyniki kontroli informuję Pana Wójta, że wykorzystanie środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej przeznaczonych na realizację zadania w ramach programu wieloletniego "Senior+" na lata 2021-2025 – edycja 2023 (moduł II) zostało ocenione **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Wykazaniu w sprawozdaniu z realizacji zadania – kwoty wydatkowanych środków z dotacji oraz środków własnych niezgodnej z prowadzoną ewidencją księgową wydatków oraz zgromadzonymi dowodami księgowymi.
2. Ujmowaniu wydatków poniesionych ze środków własnych dotyczących wypłaty wynagrodzenia⁴⁶ dla opiekuna Klubu Senior+ w nieprawidłowym rozdziale klasyfikacji budżetowej, poprzez ich ujęcie w rozdziale 85219 *Ośrodki pomocy społecznej* zamiast w rozdziale 85295 *Pozostała działalność*.
3. Prowadzeniu ewidencji księgowej zarówno w zakresie środków z dotacji jak i środków własnych w sposób niepozwalający jednoznacznie stwierdzić poprawności dokonanych w nich zapisów, zgodnych z prowadzoną dokumentacją księgową oraz opisami zawartymi na tych dokumentach w zakresie środków z jakich wydatkowana kwota została pokryta, co narusza zapisy art. 24 ustawy o rachunkowości.
4. Wskazaniu na dokumencie księgowym poświadczającym dokonanie wydatku opłaconego ze środków pochodzących z dotacji oraz środków własnych – nieprawidłowego opisu w zakresie kwot z poszczególnych źródeł finansowania⁴⁷.
5. Nieprzekazaniu odsetek uzyskanych od dotacji zgromadzonej na oprocentowanych rachunkach bankowych Gminy oraz GOPS w terminie wskazanym w § 10 ust. 2 w związku z § 10 ust. 4 umowy.
6. Dokonaniu przesunięcia kosztów pomiędzy poszczególnymi kategoriami kosztów pokrytymi z dotacji w stosunku do przewidywanych kosztów ujętych w kosztorysie oferty bez uprzedniego poinformowania Wojewody o takich przesunięciach oraz ich uzasadnieniu, czym naruszono zapisy zawarte w § 2 ust. 4 umowy.

Uwzględniając powyższe, **zobowiązuję Pana Wójta** do podjęcia działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości poprzez:

1. Wykazywanie w sprawozdaniu z realizacji zadania – kwoty wydatkowanych środków z dotacji oraz środków własnych zgodnej z prowadzoną ewidencją księgową wydatków oraz zgromadzonymi dowodami księgowymi.
2. Ujmowanie wydatków poniesionych ze środków własnych dotyczących wypłaty wynagrodzenia dla opiekuna Klubu Senior+ w rozdziale 85295 *Pozostała działalność* klasyfikacji budżetowej.

⁴⁶ W kwocie 10 768,71 zł.

⁴⁷ Szczegółowego opisu nieprawidłowości dokonano na stronie 7 niniejszego Wystąpienia Pokontrolnego.

3. Prowadzenie ewidencji księgowej zarówno w zakresie środków z dotacji jak i środków własnych w sposób pozwalający jednoznacznie stwierdzić poprawność dokonanych w nich zapisów, zgodnych z prowadzoną dokumentacją księgową oraz opisami zawartymi na tych dokumentach w zakresie środków z jakich wydatkowana kwota została pokryta, zgodnie z art. 24 ustawy o rachunkowości.
4. Wskazywanie na dokumencie księgowym poświadczającym dokonanie wydatku opłaconego ze środków pochodzących z dotacji oraz środków własnych – prawidłowego opisu w zakresie kwot z poszczególnych źródeł finansowania.
5. Przekazywanie odsetek uzyskanych od dotacji zgromadzonej na oprocentowanych rachunkach bankowych Gminy oraz GOPS w terminach wskazanych w umowie.
6. Dokonywanie przesunięć kosztów pomiędzy poszczególnymi kategoriami kosztów pokrytymi z dotacji w stosunku do przewidywanych kosztów ujętych w kosztorysie oferty po uprzednim poinformowaniu Wojewody o takich przesunięciach oraz ich uzasadnieniu, zgodnie z zapisami zawartymi w umowie.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana Wójta do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z upoważnienia Wojewody Mazowieckiego

Artur Subda

Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/